

Κράτη και Διεθνείς Οργανισμοί¹

Γράφει ο Αντγος ε.α. Νικόλαος Πισόλης

Τα 193 κράτη που έχουν αναγνωρισθεί από τον ΟΗΕ ενεργούν μέσα σε ένα σύνθετο, πολυπαραμετρικό και πολυπαραγοντικό διεθνές περιβάλλον. Οι διεθνείς οικονομικές συνθήκες και συγκυρίες, η ανάγκη των κρατών για εξασφάλιση της «αίσθησης ασφάλειας», οι διεθνείς οικονομικο-πολιτικές ισορροπίες, οι εγγενείς «αδυναμίες των αδυνάμων», οι εκβιαστικές πρακτικές των ισχυρών, η αναγκαστική και αναγκαία επιλογή «στρατοπέδων» καθώς και άλλοι παράγοντες και παράμετροι αναγκάζουν τα κράτη να συμμετέχουν σε ένα μεγάλο αριθμό διεθνών οργανισμών.

Εάν μελετήσουμε λεπτομερώς τα δεδομένα, υπάρχουν **32 Διεθνείς Οργανισμοί**, του ΟΗΕ συμπεριλαμβανομένου, στους οποίους συμμετέχουν τα 193 κράτη μέλη του ΟΗΕ, με την επιφύλαξη βεβαίως να διέφυγε της αντιλήψεώς μου κάποιος οργανισμός. Υπάρχουν μικρά κράτη, για παράδειγμα που βρίσκονται στον Ειρηνικό Ωκεανό, που συμμετέχουν μόνο στον ΟΗΕ και υπάρχουν κράτη που συμμετέχουν σε μεγάλο αριθμό οργανισμών, πχ η Ιταλία σε 10, Γαλλία και Γερμανία σε 9, ΗΠΑ και Ηνωμένο Βασίλειο σε 8, Ρωσία σε 7 κ.λπ.

Παρατηρούμε οργανισμούς με μεγάλο αριθμό μελών και ιδιαίτερα ισχυρή διεθνή επιρροή, για παράδειγμα Αδέσμευτοι με 119 μέλη, Οργανισμός Ισλαμικής Συνεργασίας με 56 μέλη, Αφρικανική Ένωση με 55 μέλη. Υπάρχουν και Οργανισμοί με λιγότερα μέλη, αλλά εξαιρετική οικονομική, γεωπολιτική ή γεωστρατηγική σημασία, για παράδειγμα ΟΠΕΚ με 13 μέλη, Five Eyes με 5 μέλη και ΑΥΚΥΣ με 3 μέλη.

Αυτό το σύνθετο περιβάλλον προκαλεί συμμαχίες, αντιπαλότητες, ισορροπίες ή ανισορροπίες και προβλήματα, όχι μόνο στους αδύναμους, αλλά και στους ισχυρούς.

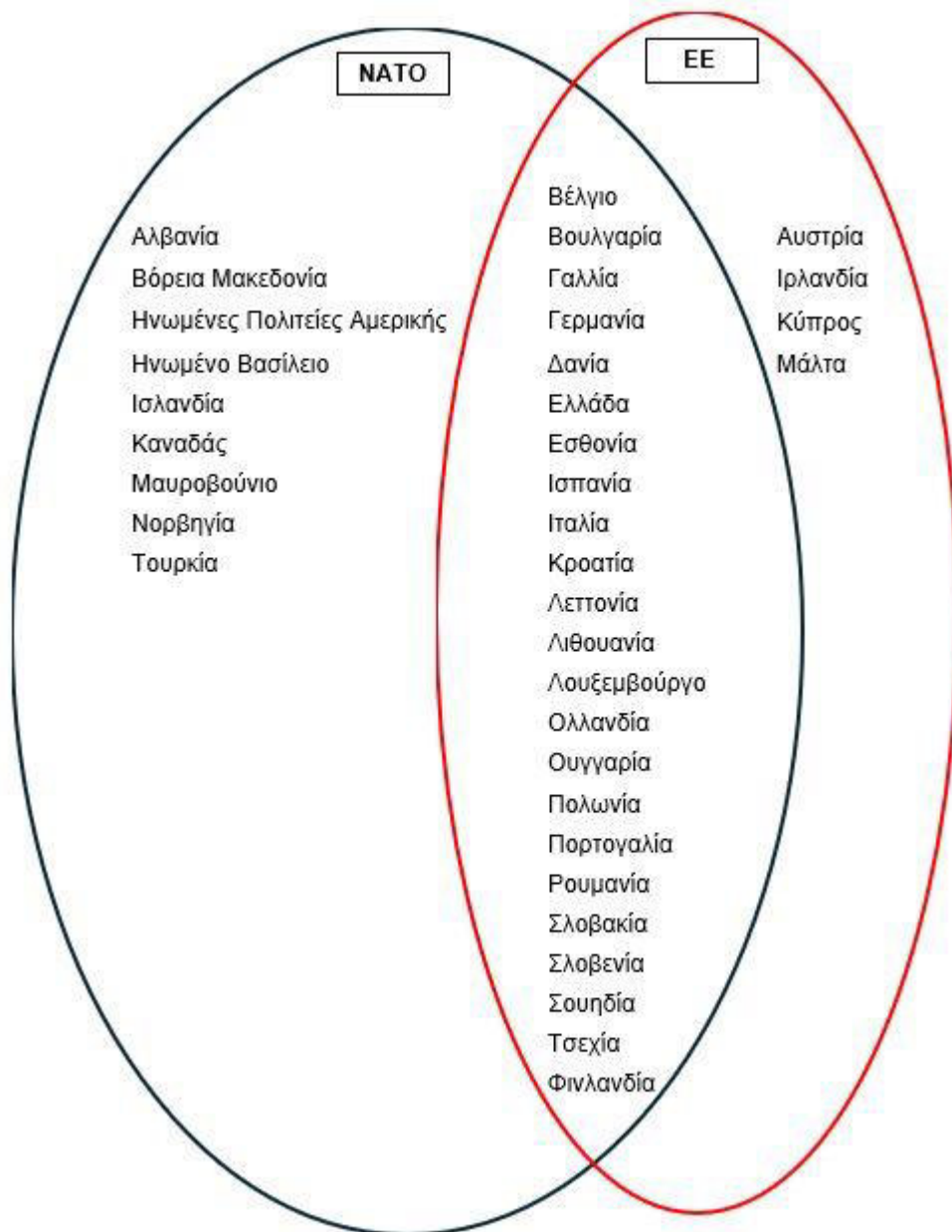
Για να αντιληφθούμε την πολυπλοκότητα αυτών των σχέσεων, θα χρησιμοποιήσω τη βοήθεια των διαγραμμάτων Venn². Εάν επιχειρούσαμε να αποτυπώσουμε με διάγραμμα Venn τις σχέσεις μεταξύ των κρατών και των οργανισμών, θα είχαμε ενδεικτικά τα παρακάτω σχήματα.

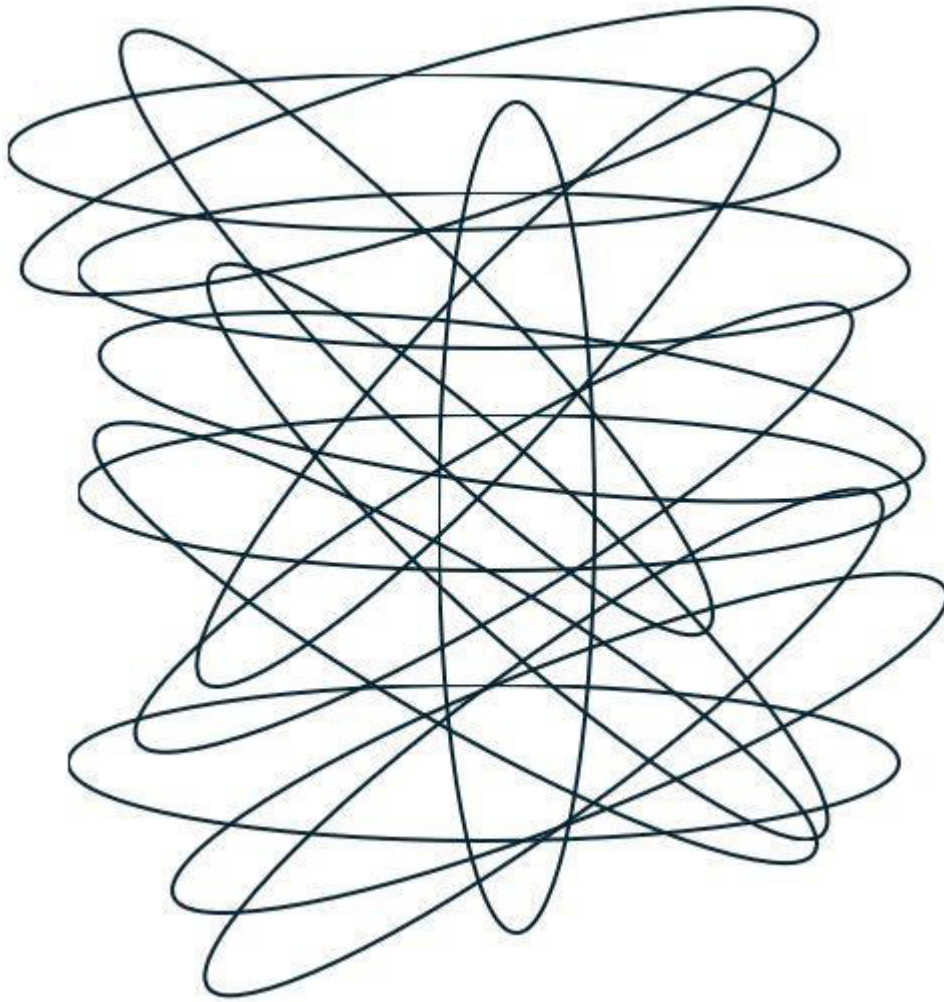
¹ Στο παρόν άρθρο, στην έννοια του Οργανισμού συμπεριλαμβάνονται Οργανισμοί (πχ ΟΠΕΚ), Συμμαχίες (πχ ΝΑΤΟ ή ΑΥΚΥΣ), Κινήσεις (πχ Μεσογειακός Διάλογος) και Συνθήκες (πχ Σένγκεν)

² Το διάγραμμα Venn είναι ένα διάγραμμα που μας βοηθά να οπτικοποιήσουμε τη λογική σχέση μεταξύ των συνόλων και των στοιχείων τους και μας βοηθά να λύσουμε προβλήματα που βασίζονται σε αυτά τα σύνολα. Ένα διάγραμμα Venn χρησιμοποιεί συνήθως τεμνόμενους και μη τεμνόμενους κύκλους για να υποδηλώσουν τη σχέση μεταξύ των συνόλων. Στο παρόν άρθρο θα χρησιμοποιήσουμε για πρακτικούς λόγους ελλείψεις.

Στην περίπτωση που θέλουμε να απεικονίσουμε για παράδειγμα τα κράτη που είναι ταυτόχρονα μέλη της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, θα είχαμε κάτι πράγματι πολύ απλό:

Στην περίπτωση όπως που θα επιχειρούσαμε να απεικονίσουμε το σύνολο των κρατών και το σύνολο των οργανισμών, τότε θα φθάναμε σε κάτι εξαιρετικά «δυσανάγνωστο», «δύσχρηστο» και «χαοτικό». Πιθανώς να μην είναι πρακτικά δυνατή η απεικόνιση, που θα έμοιαζε κάπως έτσι:

Θα επιχειρήσω στη συνέχεια μια περιληπτική καταγραφή και περιγραφή κάθε οργανισμού και στο τέλος θα παραθέσω έναν πίνακα που θα αποτυπώνει σε ποιους οργανισμούς συμμετέχει κάθε κράτος.

ΟΗΕ → Είναι διεθνής οργανισμός παγκόσμιας εμβέλειας, του οποίου ο σκοπός είναι η διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ των εθνών, η επίτευξη διεθνούς συνεργασίας για την επίλυση διεθνών προβλημάτων και το κέντρο εναρμόνισης των ενεργειών των εθνών για την επίτευξη κοινών σκοπών. Είναι ο μεγαλύτερος διεθνής οργανισμός στον κόσμο, με 193 Μέλη, όσα και τα επισήμως αναγνωρισμένα κράτη.

Ευρωπαϊκή Ένωση → Είναι μια οικονομική και πολιτική ένωση 27 ευρωπαϊκών κρατών και αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες οικονομικές και πολιτικές οντότητες στον κόσμο.

North Atlantic Treaty Organization (NATO) → Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου, γνωστός και ως Βορειοατλαντική Συμμαχία, είναι στρατιωτική αμυντική συμμαχία 32 χωρών της Δύσης, που έχει σκοπό την ανάπτυξη της

συνεργασίας μεταξύ των χωρών-μελών σε διάφορους τομείς (στρατιωτικό, πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, μορφωτικό), την προώθηση των γεωπολιτικών συμφερόντων και την αποτροπή της ένοπλης επίθεσης εναντίον κάποιας χώρας-μέλους από άλλες³. Το 32^ο μέλος, η Σουηδία, εντάχθηκε στο NATO μόλις στις 11/03/2024, μετά από έναν πραγματικό μαραθώνιο διαβουλεύσεων με την Τουρκία και την Ουγγαρία.

NATO & Μεσογειακός Διάλογος → Οι 7 χώρες της Βόρειας Αφρικής με την εξαίρεση της Λιβύης, δεκαετίες τώρα ανήκουν στο πρόγραμμα συνεργασίας του NATO, που λέγεται «Μεσογειακός Διάλογος» (Mediterranean Dialog). Να σημειώσουμε ότι και η ΕΕ έχει ανάλογο συνεταιρισμό με τις χώρες της Β. Αφρικής.

NATO & Πρωτοβουλία Συνεργασίας της Κων/πολης → Σχετικά νεώτερο είναι το πρόγραμμα του NATO που αφορά τις 4 χώρες της Μ. Ανατολής, η «Πρωτοβουλία της Κωνσταντινούπολης» (Istanbul Cooperation Initiative – ICI) γνωστότερο και ως πρόγραμμα για την ευρεία Μ. Ανατολή.

Συνεργασία ή Σύμπραξη για την Ειρήνη (PfP) → Είναι ένα πρόγραμμα του NATO που στοχεύει στη δημιουργία εμπιστοσύνης μεταξύ του NATO και 18 άλλων κρατών στην Ευρώπη και σε χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία (Permanent Structure Cooperation – PESCO) → Είναι ένα πλαίσιο και μια διαδικασία για την ενίσχυση της αμυντικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Στην PESCO προσχώρησαν 25 κράτη μέλη και συμφώνησαν να επενδύσουν, να σχεδιάσουν, να αναπτύξουν και να αξιοποιήσουν περισσότερο τις αμυντικές δυνατότητες στο πλαίσιο αυτό. Επί του παρόντος, μόνο η Δανία και η Μάλτα δεν συμμετέχουν. Ο στόχος της PESCO είναι να επιτύχουν από κοινού τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ένα συνεκτικό πλήρες φάσμα αμυντικών δυνατοτήτων που έχουν στη διάθεσή τους για εθνικές και πολυεθνικές (ΕΕ, NATO, Ηνωμένα Έθνη κ.λπ.) αποστολές και επιχειρήσεις.

Συμφωνία και Σύμβαση Σένγκεν (Schengen) → Προβλέπει την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, καθώς και θέσπιση καθεστώτος ελεύθερης κυκλοφορίας όλων των υπηκόων των 30 χωρών οι οποίες την έχουν υπογράψει. Από αυτές τις 30 χώρες, στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, θα έχει εφαρμογή από 31/03/2024.

G6 → Χαρακτηρίζεται "άτυπη" διότι δεν προβλέπεται η συγκρότησή της από κανένα διεθνή κανονισμό ή συνθήκη. Συγκροτήθηκε αρχικά το 1975, 2 χρόνια ακριβώς μετά την πετρελαϊκή κρίση που δημιούργησε ο ΟΠΕΚ, ως αντίποινα του αραβοϊσραηλινού πολέμου του 1973, κατόπιν πρόσκλησης του τότε Γάλλου Προέδρου Βαλερί Ζισκάρ ντ' Εστέν, προκειμένου ν' αντιμετωπιστεί εκείνη η κρίση. Αποτελείται από 6 Μέλη.

G7 → Καθορίζει την πορεία του πολυμερούς διαλόγου και διαμορφώνει τις πολιτικές απαντήσεις που δίνονται όσον αφορά τις παγκόσμιες προκλήσεις. Προέρχεται αρχικά από την G6 με την προσθήκη του Καναδά και στη συνέχεια από

---

³ «...λέμε τώρα!!!»

την G8 με την αποχώρηση της Ρωσίας. Συμπληρώνει τον ρόλο της G20, η οποία θεωρείται ευρέως ως το πλαίσιο για έναν συνεχή διεθνή οικονομικό συντονισμό. Αποτελείται από 7 Μέλη και την ΕΕ, η οποία ως ένας υπερεθνικός οργανισμός και όχι ένα κυρίαρχο κράτος, δεν προσμετράται στα μέλη και δεν αναλαμβάνει την εκ περιτροπής προεδρία της G7.

G8 → Είναι μια "άτυπη" ομάδα 8 χωρών που θεωρητικά χαρακτηρίζονται ως οι περισσότερο βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου και όχι οι πλουσιότερες. Το 2014 η Ρωσία διαφώνησε με τις ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γερμανία και αποχώρησε από την ομάδα, δημιουργώντας έτσι τους **G7**. Η Κίνα το 2014 αρνήθηκε τη συμμετοχή της στην ομάδα μετά από διαφωνία με τις ΗΠΑ και τη Γερμανία, αφού είχε καταδικάσει τις κυρώσεις των ΗΠΑ και ΕΕ στη Ρωσία.

G20 → Μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, οι ηγέτες 20 κρατών αναζήτησαν πολυμερείς λύσεις και συνήλθαν στην πρώτη σύνοδο κορυφής της G20 στην Ουάσιγκτον. Τα μέλη της G20 αντιπροσωπεύουν συλλογικά, κατά προσέγγιση, περίπου το 90% του παγκόσμιου ΑΕΠ, το 80% του παγκόσμιου εμπορίου, τα 2/3 του παγκόσμιου πληθυσμού, το 60% των αγροτικών εκτάσεων και το 80% του παγκόσμιου εμπορίου γεωργικών προϊόντων.

Australia, United Kingdom, United States (AUKUS) → Είναι 3μερής συμφωνία ασφαλείας ανάμεσα στην Αυστραλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Η συμφωνία καλύπτει βασικούς τομείς όπως η τεχνητή νοημοσύνη, ο κυβερνοπόλεμος, οι υποβρύχιες δυνατότητες και οι ικανότητες κρούσης μεγάλου βεληνεκούς. Περιλαμβάνει επίσης ένα κεφάλαιο πυρηνικής άμυνας, το οποίο ενδεχομένως περιορίζεται στις Ηνωμένες Πολιτείες και το Ηνωμένο Βασίλειο, όσον αφορά τις υποδομές. Η συμφωνία επικεντρώνεται στη στρατιωτική συνεργασία, κάτι που τη διαχωρίζει από την συμμαχία ανταλλαγής πληροφοριών «Five Eyes», που περιλαμβάνει επιπλέον τη Νέα Ζηλανδία και τον Καναδά.

Five Eyes (FVEY) → Είναι 5μερής συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών, η οποία έχει τις ρίζες της στον Β΄ ΠΠ. Θεωρείται η σημαντικότερη παγκόσμια συμμαχία πληροφοριών.

Georgia, Ukraine, Azerbaijan, Moldova (GUAM) Organization for Democracy and Economic Development → Είναι οργανισμός για την εναρμόνιση και την ολοκλήρωση εμπορικών, διπλωματικών και δημοκρατικών σχέσεων, μεταξύ 4 ΜεταΣοβιετικών Κρατών Μελών.

Οργανισμός της Συνθήκης Συλλογικής Ασφαλείας ή Σύμφωνο της Τασκένδης (ΟΣΣΑ – CSTO) → Είναι διακυβερνητική στρατιωτική συμμαχία που υπεγράφη μεταξύ 6 ΜεταΣοβιετικών Κρατών Μελών, που ανήκουν στην Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών (CIS)

Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ – CIS) → είναι ένας περιφερειακός διεθνής οργανισμός που υπεγράφη μεταξύ 5 ΜεταΣοβιετικών Κρατών Μελών. Η ΚΑΚ μπορεί να συγκριθεί με μια πολύ χαλαρή ένωση κρατών και σε

καμία περίπτωση με ένα ομοσπονδιακό κράτος, μια συνομοσπονδία ή ένα υπερεθνικό οργανισμό όπως η ΕΕ.

Organization of the Petroleum Exporting Countries (ΟΠΕΚ – OPEC) → Είναι διεθνής οικονομικός οργανισμός. Πρωταρχικοί στόχοι και σκοποί αυτού του διεθνή οργανισμού είναι η καθιέρωση ενιαίας πετρελαϊκής πολιτικής μεταξύ των 13 κρατών μελών και ο προσδιορισμός των ευμενέστερων μέτρων προστασίας των συμφερόντων τους, με σταθεροποιητικές τιμές της διεθνούς αγοράς, σε μια προοπτική αφενός αποφυγής βλαβερών συνεπειών για τα ίδια κράτη μέλη και αφετέρου σε μία δίκαιη και ομαλή πετρελαϊκή βιομηχανική ανάπτυξη.

Πρόγραμμα ADRION (Αδριατική – Ιόνιο) → Το πρόγραμμα ADRION είναι ένα ευρωπαϊκό διακρατικό πρόγραμμα που επενδύει σε περιφερειακά συστήματα καινοτομίας, πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, περιβαλλοντική ανθεκτικότητα, βιώσιμες μεταφορές και κινητικότητα, καθώς και οικοδόμηση ικανοτήτων. Φέρνοντας σε επαφή μεταξύ τους 8 Κράτη εταίρους, το Πρόγραμμα ADRION στοχεύει να ενεργήσει ως οδηγός πολιτικής και καινοτόμου διακυβέρνησης, προς όφελος περισσότερων από 70 εκατομμυρίων ανθρώπων στην περιοχή της Αδριατικής και του Ιονίου.

Ομάδα ή Χώρες Βίσεγκραντ → Είναι μια συμμαχία η οποία απαρτίζεται από 4 κράτη της Κεντρικής Ευρώπης, με σκοπό την προώθηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσής τους, καθώς και την υποστήριξη της στρατιωτικής, οικονομικής και ενεργειακής μεταξύ τους συνεργασίας. Έχουν συχνά κοινές γραμμές πλεύσης στην πολιτική, ενώ εμπλέκονται ως αρωγοί και σε πολιτιστικά, επιστημονικά και τουριστικά θέματα.

Arab Maghreb Union (AMU) → Είναι μια πολιτική και οικονομική εμπορική ένωση με σκοπό την οικονομική και μελλοντικά πολιτική ενότητα μεταξύ των 5 Αραβικών κρατών που βρίσκονται κυρίως στην περιοχή του Μαγκρέμπ στη Βόρειο Αφρική. Οι διαφορές ωστόσο μεταξύ Μαρόκου και Αλγερίας για τη Δυτική Σαχάρα, δεν επιτρέπουν την πρόοδο και επίτευξη του σκοπού.

Κίνηση των Αδεσμεύτων (Non Aligned Movement – NAM) → Είναι μία διεθνής οργάνωση, αναγνωρισμένη από τον ΟΗΕ, μεταξύ των Αδεσμεύτων χωρών, των οποίων η πολιτική δεν ευθυγραμμίζεται με την πολιτική των μεγάλων δυνάμεων (ΗΠΑ και Ρωσίας). Αποτελείται από 119 κράτη, ενώ συμμετέχουν επίσης 17 κράτη και 10 οργανισμοί ως παρατηρητές. Οι Αδέσμευτοι προσμετρούν ως 120^ο μέλος την Παλαιστίνη, η οποία ωστόσο δεν αποτελεί κράτος αναγνωρισμένο από τον ΟΗΕ. Η Κύπρος αποτέλεσε ιδρυτικό μέλος των Αδεσμεύτων, από τους οποίους αποχώρησε το 2004 προκειμένου να καταστεί μέλος της ΕΕ.

Brazil, Russia, India, China, South Africa (BRICS) → Είναι διεθνής οργανισμός, ο οποίος ιδρύθηκε από 5 κράτη (BRICS από τα αρχικά τους) και στη συνέχεια αυξήθηκε σε 10 Κράτη Μέλη. Κύριο σκοπό αποτελεί η εξεύρεση επενδυτικών ευκαιριών. Τα Κράτη Μέλη ενεργούν με γνώμονα την αποφυγή αλληλοπαρεμβολών, την ισότητα και το αμοιβαίο όφελος. Τα 5 ιδρυτικά μέλη είναι και μέλη των G20.

Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης (ΟΣΣ – SCO) → Είναι Ευρασιατικός οργανισμός πολιτικής, οικονομικής και αμυντικής συνεργασίας. Από την άποψη γεωγραφικής έκτασης και πληθυσμού είναι ο μεγαλύτερος περιφερειακός οργανισμός, περιλαμβάνοντας το 60% της έκτασης της Ευρασίας, το 40% του παγκόσμιου πληθυσμού και περισσότερο από το 30% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Ο ΟΣΣ είναι διάδοχος του οργανισμού «Σαγκάη Πέντε». Σήμερα αριθμεί 9 Μέλη.

Αφρικανική Ένωση (ΑΕ – AU) → Είναι ένας οργανισμός που αποτελείται από 55 αφρικανικά κράτη. Μέλος είναι και η Δυτική Σαχάρα, η οποία ωστόσο δεν αναγνωρίζεται διεθνώς. Είναι διάδοχος δύο οργανισμών που συγχωνεύτηκαν, της Αφρικανικής Οικονομικής Κοινότητας (ΑΟΚ) και του Οργανισμού Αφρικανικής Ενότητας (ΟΑΕ). Απώτερος σκοπός της ΑΕ είναι να αποκτήσει ενιαίο νόμισμα και ενιαία αμυντική δύναμη, όπως και άλλους κρατικούς θεσμούς. Σκοπός της ένωσης είναι να συνεισφέρει στη διασφάλιση της δημοκρατίας στην Αφρική, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μιας βιώσιμης οικονομίας, ιδιαίτερα τερματίζοντας τις ενδοαφρικανικές διαμάχες και δημιουργώντας μια λειτουργική κοινή αγορά.

Κοινότητα Εθνών Νότιας Αμερικής → Είναι διεθνής οργανισμός που φιλοδοξεί να μετατραπεί σε ανάλογο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κοινότητα Εθνών Νοτίου Αμερικής, μία από τις πλέον φιλόδοξες προσπάθειες περιφερειακής ολοκλήρωσης, συνενώνει τους δύο οργανισμούς της Νότιας Αμερικής, τον Μερκοσούρ (Αργεντινή, Βραζιλία, Ουρουγουάη, Παραγουάη) και την Κοινότητα των Άνδεων (Βολιβία, Κολομβία, Ισημερινό, Περού και Βενεζουέλα), καθώς και τη Χιλή. Ωστόσο, ξεκίνησε με 12 Μέλη, αλλά σήμερα έχουν μείνει μόνο 6.

Οργανισμός Ισλαμικής Συνεργασίας → Αποτελεί συνέχεια του Οργανισμού Ισλαμικής Διάσκεψης. Έχει ως σκοπό τον συντονισμό των οικονομικών, κοινωνικών, επιστημονικών αλλά και πολιτιστικών δραστηριοτήτων των κρατών – μελών. Έτσι, στην αρχική συνέλευση με κεντρικό σύνθημα τον ισλαμικό αγώνα, διακηρύχθηκε η εξάλειψη κάθε φυλετικού διαχωρισμού και διάκρισης. Με βάση αυτά, προγραμματίστηκαν αμέσως η δημιουργία πολλών θυγατρικών οργανισμών που θα αναλάμβαναν την εκτέλεση των στόχων, μεταξύ των οποίων Διεθνές Ισλαμικό Πρακτορείο Ειδήσεων, Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης, Ισλαμικό Ταμείο Αλληλεγγύης, καθώς και Παγκόσμιο Κέντρο Ισλαμικών Σπουδών. Σήμερα αριθμεί 56 Μέλη.

Οργανισμός Τουρκικών Κρατών → Παλαιότερα ονομαζόταν Τουρκογενές Συμβούλιο ή Συμβούλιο Συνεργασίας Τουρκόφωνων Κρατών ή Οργανισμός Τουρκογενών Κρατών. Είναι διακυβερνητικός οργανισμός του οποίου ο πρωταρχικός στόχος είναι η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των 5 τουρκόφωνων κρατών μελών.

Central American Integration System (SICA) → Οργανισμός με θεμελιώδη αντικειμενικό σκοπό να φέρει στα 8 Κράτη Μέλη που συμμετέχουν ειρήνη, ελευθερία, δημοκρατία και ανάπτυξη.

Southern African Development Community (SADC) → Είναι οργανισμός με στόχο την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης, ειρήνης και ασφάλειας,

αντιμετώπισης της φτώχειας και βελτίωσης της ποιότητας ζωής των λαών των 16 Κρατών Μελών, μέσω της ολοκλήρωσης της Περιοχής της Νότιας Αφρικής, με βάση τις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) → Είναι οργανισμός 10 κρατών Μελών, με σκοπό τη δημιουργία μίας ζώνης ελεύθερου εμπορίου, αντίστοιχης της ΕΕ, στην περιοχή της Νότιας Ασίας, που περιλαμβάνει 500 εκατομμύρια ανθρώπους.

Κοινοπολιτεία των Εθνών (Κοινοπολιτεία και παλαιότερα Βρετανική Κοινοπολιτεία) → Είναι εθελοντική – ελεύθερη ένωση 56 ανεξάρτητων κρατών, τα οποία είναι πρώην αποικίες της Βρετανικής Αυτοκρατορίας και κάποια της Γαλλίας, εκτός της Μοζαμβίκης, της Ρουάντας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Το 1949, αφαιρέθηκε από τον τίτλο του Οργανισμού η λέξη «Βρετανική».

Πηγές

- Οι επίσημες Ιστοσελίδες των Διεθνών Οργανισμών
- Wikipedia

Ακολουθεί ο Πίνακας που αποτυπώνει σε ποιους οργανισμούς συμμετέχει κάθε κράτος.

